

Ivana Freškura, knjižničarka
Knjižnice grada Zagreba
Ivana.freskura@kgz.hr

Arijana Herceg Mićanović, knjižničarka
Knjižnice grada Zagreba
arijana.herceg.micanovic@kgz.hr

Maja Pranić, knjižničarka
Knjižnice grada Zagreba
maja.pranic@kgz.hr

Od anomalije do autonomije – bitka za svakog čitatelja

Sažetak

Promijenjena društvena stvarnost, silovit razvoj informacijskih tehnologija, globalizacija i migracije redefinišu položaj knjižnica u društvu, kao i vrstu i značaj usluga koje pružaju. Nova uloga knjižnica propituje se u kontekstu neoliberalnog kapitalizma i konzumerističkog društva, novih oblika pismenosti, kulturnih i kreativnih industrija te društvene pravednosti u dostupnosti knjižnica. Nepismenost je u suvremenim društvima, pa tako i u Hrvatskoj, praktički iskorijenjena, a pristup kulturi demokratiziran. Knjižnice nastoje osigurati slobodan pristup informacijama i čitalačkim materijalima za sve građane. Izlaganje problematizira kontekst u kojem to čine, odnosno društveni fenomen koji Mario Vargas Llosa naziva civilizacijom spektakla — stanje u kojem prvo mjesto na važećoj ljestvici vrijednosti zauzima zabava i bijeg od dosade. Iako je takav životni ideal posve legitiman, odlikuje se zatupljujućom rutinom i donosi banalizaciju kulture. Izlaganje propituje kakvu ulogu ima Komisija za čitanje u svemu tome, te može li svojim aktivnostima utjecati na položaj čitanja kao kulturne i društvene vrijednosti u RH.

Ključne riječi: banalizacija kulture, civilizacija spektakla, čitanje, demokratizacija kulture, Komisija za čitanje

Oblik izlaganja: izlaganje

From Anomie to Autonomy - a Battle for Every Reader

Abstract

The changed social reality, the rapid development of information technology, globalization and migration redefine the very position of libraries in society, as well as the type and importance of the services they provide. The new role of libraries is questioned in the context of neoliberal capitalism and consumerist society, new forms of literacy, cultural and creative industries, and social justice in the accessibility of libraries.

Illiteracy has been practically eradicated in modern societies, including Croatia, and access to culture has been democratized. Libraries strive to ensure free access to information and reading materials for all citizens. The presentation problematizes the context in which they do so, that is, the social phenomenon that Mario Vargas Llosa calls the civilization of the spectacle — a state in which the first place on the current scale of values is occupied by fun and escape from boredom.

Although such an ideal of life is completely legitimate, it brings a trivialization of culture. The presentation specifically examines the role of the Reading Committee in all this, and whether its activities can positively influence the position of reading as a cultural and social value in the Republic of Croatia.

Keywords: civilization of spectacle, democratization of culture, reading, Reading committee, trivilization of culture

Presentation format: presentation

Biografije

Ivana Freškura diplomirana je profesorica hrvatskog jezika i književnosti te knjižničarka. Od 1996. zaposlena kao knjižničarka u Knjižnicama grada Zagreba – Knjižnici Marina Držića. Aktivno sudjeluje u projektu Pitajte knjižničare. Sudjelovala je u osnivanju radne grupe ZKD Biciklisti u okviru Zagrebačkog knjižničarskog društva. Članica je Komisije za čitanje pri Hrvatskom knjižničarskom društvu te članica Zagrebačkog knjižničarskog društva.

Arijana Herceg Mićanović diplomirana je komparatistica, profesorica ruskog jezika i književnosti te knjižničarka. Zaposlena u Knjižnicama grada Zagreba, od 2017. radi na mjestu koordinatorice Knjižnice Ivana Gorana Kovačića. Uže joj je područje interesa poticanje čitanja za sve skupine korisnika te razvoj i odgoj čitateljske publike. Članica je i trenutna predsjednica Komisije za čitanje i zamjenica predsjednice Sekcije za narodne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva. Objavljuje radove u stručnim časopisima i glasilima.

Maja Pranić magistra je talijanistike, opće i primijenjene lingvistike i bibliotekarstva. Zaposlena u KGZ-u od 2012. godine. Od 2019. voditeljica, klasifikatorica i voditeljica nabave knjižnice M. J. Zagorke. Od 2016. Članica je Komisije za čitanje i aktivno uključena u projekt Potencijali razvitka manjih mjesta i gradova promicanjem knjige i čitanja. Članica je i Komisije za nabavu knjižnične građe i međuknjižničnu posudbu pri HKD-u, te članica ZKD-a i HČD-a. Objavljuje radove u stručnim časopisima i glasilima.

Biographies

Ivana Freškura is a graduate professor of Croatian language and literature and a librarian. Since 1996, she has been employed as a librarian in the Zagreb City Libraries - the Marin Držić Library. She has been actively participating in the Ask the Librarians project. She participated in the founding of the ZKD Bicyclist working group within the Zagreb Library Association. She is a member of the Reading Commission at the Croatian Library Association and a member of the Zagreb Library Association.

Arijana Herceg Mićanović is a graduate professor of Comparative Literature, Russian language and literature and a librarian. Employed in the Zagreb City Libraries as the coordinator of the Ivan Goran Kovačić Library. Her area of interest is encouraging reading for all groups of users and the development and education of the readership. She is a member and current president of the Reading Committee and deputy president of the Section for Public Libraries of the Croatian Library Association.

Maja Pranić has a master's degree in Italian language and culture, General and Applied Linguistics, and Librarianship. Employed at the Zagreb City Libraries since 2012. Since 2019, she has been the manager, classifier, and acquisition manager at the M. J. Zagorka Library. She is a member of the Reading Committee, actively involved in the Project for potential development of towns and cities through the promotion of books and reading. She is also a member of the for the Committee for acquisition of library materials and interlibrary loan within the Croatian Library Association, as well as a member of the Zagreb Library Association and the Croatian Reading Association. She publishes papers in professional journals and newsletters.